

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28, p. 193-208

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12507>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

✍ **Referees/Hakemler:** Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM –
Doç. Dr. Mehmet TEYFUR

This article was checked by iThenticate.

NOAM CHOMSKY VE PSİKO-LİNGÜİSTİK DİL GELİŞİM KURAMI*

*İsmail ÇELİK***

ÖZET

İnsanların daha rahat yaşam sürebilmeleri için çaba sarf eden tüm düşünürler, yaşamış oldukları hayat bakımından da oldukça dikkat çekici bir biyografiye sahiptirler. Bu düşünürlerin yaşam hikâyeleri onların görüşlerinin ne şekilde ortaya konulduğunun anlaşılması açısından büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple çalışmada Noam Chomsky ve onun psiko-lingüistik dil gelişim kuramı nitel araştırma yöntemiyle doküman analizi kullanılarak ortaya konulmuştur. Dil, bütün canlı varlıkların iletişim için kullandıkları çok önemli bir unsurdur. Diğer varlıklardan farklı olarak insanların kullandıkları dil, karmaşık bir sisteme sahiptir. Geçmişten günümüze kadar dilin oluşumu ve gelişimine yönelik olarak çok çeşitli kuramlar ortaya konulmuş ve bu kuramlar neticesinde oluşturulan programlarla çocukların dil gelişimi açısından eğitilmesi sağlanmıştır. Dil gelişimi kuramları, çocukların isteklerine yön veren seslenmeleri taklit etmelerini içeren davranışçı yaklaşım kuramı, yetişkinlerin model alındığı sosyal etkileşim kuramı ve Chomsky'nin temsilcisi olduğu psiko-lingüistik yaklaşım kuramıdır. Chomsky'e göre çocuk doğuştan gelen bir yetenekle dili kullanmaktadır. İnsanlar iç dil kapasitesi ile doğmakta ve çevrelerinde konuşulan dili, doğuştan getirilen dil yetisi ile keşfedip içselleştirmektedirler. Çocuklarda gözlemlenen dil gelişimine bakıldığında zaman; yaş gereği öğrenilmesi mümkün olmayan karmaşık süreçlerin çok kısa bir zaman diliminde edinilmesi ve bunların büyük bir benzerlik göstermesi, bu görüşü doğrular niteliktedir. Bu açıdan bakıldığında zaman Chomsky'nin bu kuramının özel bir konuma sahip olması kaçınılmazdır.

Anahtar Kelimeler: Chomsky, Dil Gelişimi, Okul Öncesi Dönem

* Çalışmanın bir kısmı 20-23 Nisan 2017 tarihinde Roma'da düzenlenen kongrede bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd. Doç. Dr. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD, El-mek: ic1977@hotmail.com

NOAM CHOMSKY AND PSYCHO-LINGUISTIC THEORY

ABSTRACT

All philosophers who strive to make life easier for people have a remarkable biography in accordance with the life in which they lived. The life stories of these philosophers are of great significance in terms of understanding how their views are constituted. For this reason, this study introduced Noam Chomsky and his psycho-linguistic language development theory by using qualitative research method using document analysis. Language is a very important element that all living beings use to communicate. Unlike other beings, the language that people use has a complex system. From the past to the present day, a variety of theories have been found in terms of language formation and development, and children are tried to be educated through programs created on the basis of these theories for their language development. Language development theories are behavioral approach model which is the children's imitation of the voices that direct their wishes, social interaction theory which takes the adults as the role model and psycho-linguistic approach theory which is represented by Chomsky. According to Chomsky, the child uses language with the ability which is an inborn talent. People are born with inner language capacity and they discover and internalize the language spoken in their surroundings with the innate language skills. When looking at language development observed in children; it is true that the complex processes that cannot be learned by age are acquired in a very short period of time and that these show a great similarity. From this point of view, it is inevitable that Chomsky's theory has a special position.

STRUCTURED ABSTRACT

Language is a very important element that all living beings use to communicate. Unlike other beings, the language that people use has a complex system. From the past to the present day, a variety of theories have been found in terms of language formation and development, and children are tried to be educated through programs created on the basis of these theories for their language development. Language development theories are behavioral approach model which is the children's imitation of the voices that direct their wishes, social interaction theory which takes the adults as the role model and psycho-linguistic approach theory which is represented by Chomsky. According to Chomsky, the child uses language with the ability which is an inborn talent. People are born with inner language capacity and they discover and internalize the language spoken in their surroundings with the innate language skills. When looking at language development observed in children; it is true that the complex processes that cannot be learned by age are acquired in a very short period of time and that these show a great similarity.

The use of language in Chomsky has not been seen as the practice of habits and skills in humans, and the existence of creative features has been highlighted because of the constant production of new forms (Chomsky, 2007). The ability of the child to demonstrate a language

Turkish Studies

behavior in a real sense is the ability of language to be born of him. With this ability, speeches are created via developing a set of languages at the head (Rifat, 2008). We know that this view is generally accepted by everyone; Language ability is an indispensable place among human intellectual abilities (Chomsky, 2011). The reason for the linguistic ability is that some productions of people are realized in an intellectual sense. Language is considered to be the most important component of the human mind (Chomsky, 2007) and the mind as an emerging form of the brain (Sebzecioğlu, 2010; 76).

Language is not found in other living things but is merely a characteristic of human nature and is seen as a faculty that is beyond the competencies of even the apes, which are determined to be intelligent, determined by the common biological nature of humans (Chomsky, 2009).

Chomsky replies to the question on how children can learn any languages without any instructions: "There are times when a lot of your biological competence begins to work, and they do not work before or after this time period." Regarding this, he said that children learned to walk on their own, the result of removing a child's boomer after 18 months' gypsy, when he was born, said that he could easily walk but that this child could not learn how to walk after 7 years. He also shared the related pigeon sample and stated that leaving the pup, which is closed in a cage, at the end of the critical period will take it to the end that it will no longer be able to fly. Thus, it is argued that language development takes place in this way from these examples (Chomsky, 2009, 203-204).

Chomsky's other concept is human nature. From the concept of human nature, Chomsky refers to the innate principles that guide the social intellectual and individual behavior of a person. He states that the child uses language and consequently his thoughts in this way. According to him, the concept of human nature has some limitations. Human nature is restricted by the intellectual culture in which it is socially placed under certain conditions. We know that unavailable targets are of critical importance. But despite these limitations, people have a number of achievable goals. Here, people need to demonstrate a strong stance in order to achieve these goals (Foucault, 1971).

The universal grammar, which is one of the important concepts of the theory, is defined as a general language theory which is loaded from the innate mind. This provides a general framework for all languages that the language must follow as a general framework (Chomsky, 2011). Universal grammar is seen as a grammatical superstructure when certain rules of the language form the general form that must be tied (Chomsky, 2012). The universal grammar is the explanation of the initial situation of the language before the experience, when any language is regarded as the situation where grammar is the case when the linguistic level meets experiment-based data. The universal grammar has a set of principles, such as the rules being connected to the structure and subject-object inequality. These principles do not place any exceptions as language is itself, they form the framework for all human languages (Chomsky, 2009).

For a given language, the language is the grammatical or producer grammar, which refers to the connection of sound-meaning (Chomsky,

Turkish Studies

2011; 166). According to the manufacturer's grammar, each language has its own phrase structure and rules. For example, the action structure of the act is different in the Japanese and the Italian (Chomsky, 2012, 23). A linguistic producer grammar consists of two syntactic components: a syntactic component and phonological and semantic components. On the ground, semantic interpretive structure, deep structure; And the structure suitable for auditory interpretation is called superficial structure (Rifat, 2008, 155).

Children can learn with mathematical expressions, numbers. They are also aware that they can go on forever by adding one to each number. According to Chomsky, this number may have developed as a byproduct of language proficiency. Here is the language feature we call discrete eternity. There are countless words in each clan, without any limitation. People differ from animals in this regard. For example, a monkey's call system is based on a limited number of calls. But the situation is slightly different. Even if it is thought that an eternity has arisen in the movements nowadays, it seems that it is not discrete. The bears move according to distance to indicate the distance of a flower, but there are some distinctions between the signals. They may not always be able to make this distinction, so infinite signals in them are not seen as separate infinities (Chomsky, 2009, 192-195).

According to the enthusiastic program, human language is a flawless string. The purpose of this perfection is to design the string so that it can handle the situation well (Chomsky, 2012). Otherwise, we cannot say that our wishes are conveyed in the shortest and clearest way.

Looking at the life of mankind from the beginning to the daylight, it is always seen that there are limitless wishes. These requests have been made possible by the language which is described as the wonderful invention of mankind. In the past, psycholinguistic theorists point out that language that behaviorists have done in the past in terms of language acquisition has remained at a simple level, and that the language with such a complex system can be explained by the biologically innate language ability. Chomsky has made it clear that there is no other way of accepting that the language is born from the results of his studies on this field.

He has been subjected to a number of critics who have been standing in front of him with so many supporters of Chomsky. Most of these criticisms are; criticism that Chomsky's theories are not based on any subject or data, and thus being a table-linguist. For this reason; "Seats linguist" (Sezer, 2009).

Keywords: Chomsky, Language development, Pre-education period

AVRAM NOAM CHOMSKY (1928- ?):

İnsanların daha rahat yaşam sürebilmeleri için çaba sarf eden tüm düşünürler, yaşamış oldukları hayat bakımından da oldukça dikkat çekici bir biyografiye sahiptirler. Bu düşünürlerin yaşam hikâyeleri onların görüşlerinin ne şekilde ortaya konulduğunun anlaşılması açısından büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple çalışmada Noam Chomsky ve onun psiko-linguistik dil gelişim kuramı nitel araştırma yöntemiyle doküman analizi kullanılarak ortaya konulmuştur.

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/28

Noam Chomsky'de ideal bir toplum adına halk için mücadele etmiş bir düşünür olarak karşımıza çıkmaktadır (Sperlich, 2011). Öğretmen anne ve babanın çocuğu olarak dünyaya gelen Chomsky, babasının dil üzerine çalışmalarından etkilenerek bu alanda çalışmalarını yoğunlaştırmıştır (Chomsky, 2007). 7 Aralık 1928'de Philadelphia'da (WEB1), ABD'nin demokrat eğitim geleneğinin büyük rol oynadığı bir ortamda dünyaya gelmiştir.

Chomsky, Temple Üniversitesine bağlı Oak Lane Country Day School'da Dewey'ci bir yaklaşımla iki yaşında eğitimine başlamış ve 12 yaşına dek burada eğitimini sürdürmüştür. 12 yaşındaki bir çocuğun zekâ seviyesinin çok üzerinde bir zihinsel düzeye sahip olması, onun çağdaş Yahudi ve Sosyalist literatürden birçok kitabı eleştirel bir şekilde okuması neticesinde gerçekleşmiştir (Sperlich, 2011). Yaştlarının çizgi romanlar okuduğu yaşlarda, toplumsal sorunlar üzerine tartışmalar yapan Chomsky, anne babasından daha iyi olmayı hedeflemiştir (Barsky, 1997). On yaşından itibaren faşizm ve anarşizm ile ilgili makaleler ve olaylardan haberdar olmuş ve bu konular ilgisini çekmiştir. 13 yaşından itibaren New York'a sürekli olarak Eniştesi Milton Krauss'un işlettiği gazete bayiine giderek o ortamda bulunan birçok psikiyatrist ve psikanalist aydınla tanışmış ve arkadaşlıklar kumuştur (Sperlich, 2011). Bu arkadaşlıklar onun toplumsal sorunlarla ilgilenmesine sebep olmuştur. Weronika Zarachowicz ile yaptığı bir röportajda kendisine yöneltilen; Entelektüel öz savunma dersleri verdiği ve her türlü manipülasyona karşı önemli çareler sunmasıyla ilgili soruya; entelektüellerin görevinin insanları pasif itaatkâr cahil ve güdümlü bir hale getirmek olduğundan bahsederek bunun topluma vereceği zarardan dolayı toplumun bilinçlendirilmesi gerektiğini söyleyerek cevaplamıştır (Robert&Zarachowicz, 2001).

Noam Chomsky, bir röportajında aldığı eğitimle ilgili olarak genetik anlamda ailesinin de etkisinin olduğunu kabul etmekle birlikte mükemmel bir öğrenim görmesinin de beraberce katkı sağladığını ifade etmektedir (Kreisler, 2002). Evde ve okulda birbirini tamamlayan bu eğitim, hayatındaki en önemli belirleyici rolü üstlenmiştir (Chomsky, 2007).

16 yaşında liseyi bitirdikten sonra Pennsylvania Üniversitesine başladı. Normal öğrencilerden farklı olarak kendi mesleki gelişimini tamamlamaya yönelik derslerin aksine ilginç olarak bulduğu dersleri seçerek isteği çerçevesinde eğitim almaya çalıştı. Chomsky burada ilk dil bölümünü kuran, katmanlara ayırma ve sınıflandırma yöntemlerini kullanarak dilin temel öğelerini ortaya koyan profesör olan Zellig Harris'le tanışmış ve onunla hem dil hem de siyasi görüşler açısından yakın olduklarını fark etmiş ve onun olağan dışı derslerine devam etmiştir. Bu dersler yenilikçi öğretim tekniklerinin kullanıldığı, sınıflar yerine barların tercih edildiği, öğrencilerle daha kişisel ilişkilerin kurulduğu bir ortamda icra edilmekte idi (Sperlich, 2011).

1949 yılında ise 19 yaşındaki Carol'la evlendi (Hughes, 2001). Bu tarihte lisans tezini tamamlayan Chomsky, 1951 yılında Harvard'da üç yıllık araştırma bursu kazanmış ve Boston'a yerleşmişlerdir. Bu burs sayesinde 1953 yılında eşiyile birlikte ilk yurt dışı gezilerini Avrupa'ya gerçekleştirmişlerdir. Carol ve Noam'ın Aviva(d. 1957), Diane (d. 1960) ve Harry (d. 1967) adında üç çocukları dünyaya geldi. (Sperlich, 2011).

1951 yılında master derecesini, 1955 yılında henüz 27 yaşında iken doktora derecesini almış ve 1961'de Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'nde profesör olarak görev almıştır (Barsky, 1997). 1968'de ise arkadaşı Moris Halle ile birlikte "The Sound Pattern of English" adlı büyük bir eser yazarak dilbilgisi adına önemli katkılarda bulunmuştur (Sperlich, 2011).

1970 yılında Londra Times tarafından "yirminci yüzyılın yapımcıları" olarak isimlendirilen Chomsky, Yergin tarafından dilbilimin bugün temellerini oluşturan düşünür olarak kabul edilmektedir (WEB2).

Turkish Studies

1976 da ise Enstitü Profesörlüğüne atanması onun çalışma hayatında doruk noktasına ulaştırmıştır. 1982 yılına kadar 150 den fazla esere imza atan Chomsky, hem ABD de hem de diğer ülkelerde aranan konuşmacılar arasına girmiş ve çeşitli seyahatler gerçekleştirmiştir (Sperlich, 2011).

Felsefe, dil, antropoloji, eğitim bilimleri, siyaset gibi çok geniş bir alanda yazılar yazan Chomsky, günümüzün en çok takip edilen ve alıntılanan yazarlarından biri olmuştur. Daha çok dilbilim ile ilgili eserleriyle tanınmış, fakat sonraları, siyasi anlamda birçok protesto ve eylemlerle özgürlük için savaşan insanlar ve devletlerin destekçisi olmuştur (Sperlich, 2011).

1. Kurama Genel Giriş

Dil, TDK Dilbilim Terimleri Sözlüğü'nde "İnsanlar arasında karşılıklı haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre biçimlenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örülü çok yönlü ve gelişmiş bir sistem" olarak tanımlanmaktadır. Bu sistemin ne şekilde ortaya çıkıp geliştiğiyle ilgili ise davranışçı ve doğuştancı çeşitli görüşler ileri sürülmüştür.

Hugo Moser, dilin ses, kelime ve anlam açısından incelendiği zaman; bilişsel, fizyolojik ve psikolojik açıdan bir takım temellere dayandırılması gerektiğini ifade etmektedir (Moser'den aktaran Dağabakan, 1965). İnsanlarda doğuştan var olan bir takım yetiler, çevrenin ve zihnin birlikteliği ile karmaşık bir süreç olarak tanımlanan dili ortaya koymaktadır.

Dil gelişim kuramlarına baktığımız zaman ilk olarak davranışçı yaklaşımın kabul edildiğini söyleyebiliriz. Davranışçı yaklaşıma göre, dil de diğer öğrenilmiş davranışlardan biri olarak kabul edilmektedir (Maviş, 2002). Dil ve anlama ilişkin en esaslı davranışçı yaklaşım ise Quine tarafından savunulmuştur. O'na göre, her birimiz konuşmakta olduğu dilini, çevresindeki insanların sözel davranışlarını gözlemlemek suretiyle öğrenir. Dilimizdeki kurallar, dıştaki koşullara uyum sağladığı gibi insanların dili öğrenmesinde de gözlenebilir davranışlarla sıkı bir ilişki olmak durumundadır (Quine, 1987).

Skinner de dili öğrenebilmek için çocukların çevrelerini gözlemlediklerini ve ebeveynin yardımıyla pekiştiriciler kullanıldığını ifade ederek dilde radikal bir davranışçılık sergilemektedir. O'na göre bütün insan davranışları gibi dilde çevresel koşullanmanın ürünüdür (Altınörs, 2012). Skinner insanların kalıtsal bir şekilde programlandığını ve bu şekilde tüm insan davranışlarının deneyim ve eğitimlerinin bir göstergesi olarak ortaya çıktığını ifade etmiştir. Chomsky, bu görüşlere doğruluğu mümkün olmayan görüşler olarak bakmaktadır (Chomsky, 2007).

Dil gelişimindeki diğer kuram ise Piaget gibi kalıtım ve çevrenin etkileşimi sonucu dilin kazanıldığını savunan etkileşimci yaklaşımdır. Bu yaklaşıma göre çocuklarda dil gelişimi çeşitli evrelerden geçerek oluşmakta, bilişsel gelişimden etkilenmektedir (Atay, 2009).

Noam Chomsky, dil edinimi ve gelişimi konusunda biyolojik ve psikolojik temellerin etkili olduğunu savunmuştur. Bu sebepten dolayı kuramı da Psikolinguistik dil kuramı olarak anılmaktadır (Taştekin, 2016). Ona göre "Dil özünde yalnızca insanlara ait, ciddi patolojik durumlar dışında tüm insanlar arasında neredeyse hiç farklılık göstermeyen ve doğuştan var olan biyolojik ortaklığımızın genel bir parçasıdır" (Chomsky, 2009; 13). Çocuklarda gözlemlenen dil gelişimine bakıldığı zaman; yaş gereği öğrenilmesi mümkün olmayan karmaşık süreçlerin çok kısa bir zaman diliminde edinilmesi ve bunların büyük bir benzerlik göstermesi, bu görüşü doğrular niteliktedir.

Dilbilim kuramlarının göz önünde bulundurması gereken temel olayı Chomsky şu şekilde ifade etmektedir:

“Her yetişkin konuşucu, gerektiğinde, kendi dilinin hiç söylenmemiş bir tümcesini üretebilecek yetenektir, öbür konuşmacılar da, bu tümceyi, her ne kadar daha önce hiç duymamışlarsa da hemen anlayabilecek yetenektedirler. Dilsel deneyimimizin büyük bir bölümü –hem konuşucu, hem de dinleyici olarak- söylenmemiş tümcelerden oluşur. Bir dile sahip olduğumuz anda, kolayca ve hiç duraksamadan kullanacağımız tümceler sınıfı öylesine geniştir ki kullanım açısından –kuram açısından da elbette- sonsuz olarak kabul edebiliriz bu tümceleri. Bir dilin normal olarak bilinmesi yalnızca belirsiz sayıda yepyeni tümceleri hemen anlayabilme yeteneğimizi değil, aynı zamanda kuraldışı tümceleri de tanıma ve gerektiğinde yorumlayabilme yeteneğini de içerir” (Rifat, 2008; 154).

Chomsky’de dil kullanımı, insanlardaki alışkanlık ve becerilerin uygulanması olarak görülmemiş, devamlı yeni biçimlerin üretilmesi söz konusu olduğu için yaratıcı özelliğinin varlığına dikkat çekilmiştir (Chomsky, 2007). Çocuğun gerçek anlamda bir dil davranışını göstermesini sağlayan özellik onun doğuştan getirmiş olduğu dil yeteneğidir. Bu sayede kafasında bir takım dil dizgesi geliştirerek konuşmalarını gerçekleştirebilir (Rifat, 2008). Şu görüşün herkes tarafından genellikle kabul edildiğini biliyoruz; dil yetisi, insanın düşünsel yetenekleri arasında olmazsa olmaz bir yerdedir (Chomsky, 2011). Dil yetisi neticesindedir ki, düşünsel anlamda insanların birtakım üretimleri gerçekleşmektedir. Dil, insan zihninin en önemli bir bileşeni (Chomsky, 2007), zihin ise beynin ortaya çıkmış bir biçimi olarak kabul edilmektedir (Sebzecioğlu, 2010; 76).

Dil yetisi diğer canlılarda bulunmayıp sadece insan türüne özgü bir yetidir ve insanların ortak biyolojik doğası doğrultusunda belirlenen, zeki oldukları kabul edilen maymunların bile yetkinliklerinin ötesinde olan bir yeti olarak görülmektedir (Chomsky, 2009). Dilin kullanımına ilişkin olarak ise Chomsky şu ifadeleri kullanmıştır (Chomsky, 2012; 12):

“Dilin en temel gerçeği, konuşmacıların daha önceki dilsel deneyimlerinde rastlamadıkları ifadelerle karşı karşıya gelmeleri ve bu ifadeleri hiçbir güçlük çekmeden üretilip anlayabiliyor olmalarıdır. Gerçekte normal dil kapasitesi sınırsızdır; her konuşmacı normal dil kullanımında sınırsız sayıda dilsel ifadeyi üretilip anlayabilir”

Galileo da dili, insanoğlunun en büyük buluşu olarak nitelmiş ve az sayıda harf kullanılarak temsil edilen alfabetik yazının dilin doğasını yansıtmışından dolayı bu keşfin başarılı olduğunu söylemiştir. Galileo’nun ölümünden sonra Port Royal’li dilbilimciler düşüncelerimizi ortaya koymamızı sağlayan aracın dil olduğunu ve bu buluşun dil araştırmalarının odak noktası olması gerektiğini ifade etmişlerdir (Chomsky, 2012).

Yukarıdaki ifadelerden dilin doğuştan geldiği bir yeti olarak kabul edildiği belirtilmektedir. Dil yetisi, türün ortak özelliklerindedir. Örneğin görme deneyimleri yoksun olan çocukların dil yetileri normal gelişmektedir. Yine 2 yaşından önce bile sağır ve kör olmalarına rağmen dilin karmaşık yapısını iyi bir şekilde edinen insanların varlığı, sınırlı sayıdaki sözcüklerle, zihindeki dil yetisinin zengin bir dili ortaya çıkarmak için yeterli olduğunu göstermektedir (Chomsky, 2009). İnsan dili, insan dini gibi kabul edilmekte fitrat gereği bu potansiyel, zamanı gelince ortaya çıkabilmektedir (Nerimanoğlu, 2015).

Psikolinguistik kuram ise insanların biyolojik dil programı ile dünyaya geldiklerini kabul eder (Cüceloğlu, 1996; 212). Bu kuramın temsilcilerinden biri de Chomsky'dir. O'na göre insanlar iç dil kapasitesi ile doğarlar ve çevrelerindeki konuşulan dili, doğuştan getirdikleri dil yetisi ile keşfedip içselleştirirler (Atay, 2010). Dil gelişimi, aynen vücuttaki diğer organların büyümesinde olduğu gibi bir gelişim göstermektedir. Yani fizyolojik gelişime de bağlıdır (Gliedman, 1983).

Bu gelişim tüm çocuklar için aynı özellik ve hızda gerçekleşmektedir (Atay, 2010). Dil edinim süreci şematik olarak şu şekilde gösterilebilir:

Veri → Dil Yetisi → Dil → Yapısı Olan Anlatımlar

Dil yetisi, insanın biyolojik bir özelliğinin bir parçasıdır ve verilerle donatıldığı zaman çocuğun dil yetisi, dili oluşturmaktadır (Chomsky, 2009). Çocukların ergenlik dönemlerine baktığımız zaman onların bu dönemlerinin genetik olarak belirlenmiş olduğunu bilmekteyiz. Konuyla ilgili diğer insanlardan gözlemleyerek öğrendiklerini söylemek gerçekten gülünç olurdu. Aynen bunun gibi dilinde insanın biyolojik bir özelliği olduğunu kabul etmek durumundayız (Gliedman, 1983).

Çocukların dili herhangi bir açıklama olmadan kolayca öğrenmeleri ile ilgili olarak kendisine yöneltilen soruya Chomsky, şöyle cevap vermektedir: “Bir sürü biyolojik yetkinliğin işlemeye başladığı bir zaman vardır ve bu zaman diliminden önce ya da sonra işlemezler”. Bununla ilgili olarak ta çocukların yürümeyi kendi başlarına öğrendiğini, doğduğunda bacağını kıran bir çocuğun bacağının 18 ay alçıda kaldıktan sonra çıkarılması sonucu, kolayca yürüyebileceğini söylemiş fakat bu sürenin 7 yıl boyunca devam etmesi üzerine bu çocuğun yürümeyi öğrenemeyeceğini belirtmiştir. Yine konuyla ilgili güvercin örneğini de paylaşmış ve kanatları kapalı olarak bir kafeste tutulan yavrunun kritik dönem sonunda bırakılmasının artık uçmayı öğrenemeyeceği sonucuna götüreceğini ifade etmiştir. Dolayısıyla bu örneklerden yola çıkarak dil gelişiminin de bu şekilde gerçekleştiğini savunmuştur (Chomsky, 2009; 203-204).

2. İnsan Doğası Görüşü

Chomsky'e göre insan, doğuştan gelen bilişsel yapılar sistemine sahiptir. Karmaşık bir özelliğe sahip olan dil de bu yapılardan biridir. Ayrıca son birkaç yüzyıldır batının bilimsel açıdan insan doğasının fiziksel yapıyla sınırlı olduğu ve bunun kalıtımla aktarıldığı, zihinsel yapıların ise öğrenildiği şeklindeki görüşü yanlıştır. Bu yapıların hiçbirinin öğrenilmediğini bu yapıların birbirine benzer bir şekilde büyüdüklerini ifade eden Chomsky, davranışlarımızın temel yapılarının doğuştan geldiğini, nasıl geliştikleri yönündeki ayrıntıların ise çevreyle kurulan etkileşim sayesinde olduğunu savunmaktadır (Chomsky, 2007).

Dil davranışı, insan beyninde daha önceden programlanmış bir dil organının varlığına bağlı görünmektedir diyen Chomsky'e göre bunun çeşitli dilbilimsel kanıtları vardır. Kalıtımın dil üzerinde etkili bir rol oynadığını kabul etmek durumundayız. Aksi takdirde çocukların nasıl konuştuğunu açıklamanın başka bir yolunu bulamayız. Bu durumu açıklamak için ise şu örneği bizlere sunmaktadır. İnsanların kolları yerine niye kuşlar gibi kanatları yok? Bu soruya eğer kalıtımın bir gereği diyorsak o halde neden kuş ve insan embriyolarında herhangi bir farklılık yokken böyle bir çıkarımda bulunabiliyor. Dolayısıyla dil davranışında bizler kalıtımın sorumluluğunu varsaymaktayız (Chomsky, 2007). İnsanların biyolojik varlığı çok özel programlanmış olduğundan fiziksel çevreden ziyade temel doğamızı yansıtmaktadır. Büyüme çevre tarafından tetiklenebilir fakat bu büyüme daha önceden belirlenen program çerçevesinde gerçekleşmektedir (Chomsky, 2009).

Dil gelişiminde kalıtım ve çevre arasındaki ilişkiye yönelik soruya cevaben Chomsky şunu ifade etmektedir (Chomsky, 2007; 55):

“Dil organı, çocuğun ilk deneyimleri ile etkileşime girer ve süreç içerisinde çocuğun konuştuğu dilin dilbilgisine doğru olgunlaşır. Bu doğuştan gelen sabit yeteneğe sahip bir insan, örneğin benim gibi Philedelphia’da büyürse, beyni de İngilizcenin Philedelphia ağızını kodlayacaktır. Bu beyin Tokyo’da büyümüş olsaydı, Japonca’nın Tokyo ağızını kodlamış olacaktı. Beynin - İngilizce ve Japonca gibi- farklı dilbilimsel deneyimleri, dil organının yapısını değiştirecektir.”

Dil, biyolojik temele sahip olmasına rağmen kullanımının toplumsal olduğunu görmekteyiz. Dil, toplumsal etkileşimi sağlayan en önemli öge durumundadır; Çünkü insanlar biyolojik doğası gereği, diğer insanlarla bir takım paylaşımlara girmek ve ortak bir toplumsal alan oluşturmak zorundadırlar (Chomsky, 2007). Bu yaratılışın bir gereğidir.

Chomsky, insanlar için neyin en iyi olduğunu ortaya koyabilmek adına sosyal, politik ve ekonomik konularda bir takım görüşler ileri sürerek insan ihtiyaçları ve potansiyellerinin bu yönde kanalize edilmesini istemiştir. Postmodern düşünürlerin New York’ta büyüyen bir çocukla Amazon Kabilelerinde büyüyen çocukların farklı yollar kullandıklarına yönelik görüşlerini dikkate alarak bunun kısmen doğru olabileceğini ifade ettikten sonra insan doğası gereği bir takım evrensel özelliklerin var olduğunu ifade ederek; kendisinin Amazon Kabilelerindeki insanlarla konuştuğunu ve kötülük ve iyilik konusunda herhangi bir farklılık göremediğini ifade etmiştir. Bu durumun iletişimde herhangi bir aksaklık yaratmadığını belirterek insan doğasına dikkat çekmiştir (Soper, 1998).

İnsan doğası kavramından insanın sosyal entelektüel ve bireysel davranışlarına rehberlik eden doğuştan getirilen düzenlenmiş ilkelerin kastedildiğini ifade eden Chomsky, çocuğun bu ilkeler neticesinde dili kullandığını ve düşüncelerini bu şekilde oluşturduğunu belirtmektedir. Ona göre insan doğası kavramı bir takım sınırlılıklara sahiptir. İnsan doğası, içinde bulunan entelektüel kültür tarafından sınırlandırılmış ve toplumsal olarak belirli şartlar altına sokulmuştur. Ulaşılması mümkün olmayan hedeflerin kritik önem sahip olduğu biliyoruz. Fakat bu sınırlamalara rağmen insanların bir takım gerçekleştirilebilir hedefleri bulunmaktadır. İşte insanların bu hedefleri gerçekleştirmek adına güçlü bir duruş sergilemeleri gerekmektedir (Foucault, 1971).

Yine insan doğasına baktığımız zaman eşitlik kavramının önemli olduğunu görmekteyiz. Chomsky’ e göre üç tür eşitlikten söz edilebilir: hakların eşitliği, koşulların eşitliği ve doğuştan gelen yeteneklerin eşitliği. İlkesel olarak bilgiye erişimde özgürüz. Güç ve ayrıcalık dağılımı bunu sınırlandırmaktadır. Özgür ifade hakkı tüm insanlar için var ama yaşanan yerde güç ve ayrıcalık sayesinde başkalarının sesi daha yüksek çıkıyorsa ve maliyetini karşılamada yetersiz kalıyorsak bu özgürlüğün anlamsız kalabildiğini görüyoruz. Koşul eşitliğinin hiçbir yerde istenmediğini ifade eden Chomsky, tıbbi tedavi konusunu örnek vererek herkesin aynı tedaviyi istemeyeceğini belirtmektedir. Doğuştan gelen yeteneklerin eşitsizliğinin ise toplumsal yaşam açısından gerekli olan insani bir durum olarak nitelemektedir. (Chomsky, 2007).

İnsanlar doğal dünyadaki diğer organizmalardan kültürel çeşitliliğe ve kültürel evrime sahip olmaları bakımından farklılık göstermektedirler. Milyonlarca yıl önceki insanlarla bugünkü insanlar genetik yapı itibariyle hemen hemen aynıdır.

İnsan doğası nedir? Sorusunun bugün bilim tarafından çözülemediğine değinen Chomsky, bu sorunun bilimsel inceleme alanının ötesinde kabul edildiğini belirtmiştir. İnsan doğasının fiziksel bileşenleri doğa tarafından sabitlenmiştir. Bilişsel yapılardan bir olan insan beyni konusunda ise: “son

derece sınırlı bir genetik program ‘zihinsel organlarımızın’ temel yapısal özelliklerini belirlemekte ve böylece oldukça kısıtlı kanıtları temel alarak oldukça zengin ve girift bilgi ve inanç sistemlerine aynı biçimde erişmemizi sağlamaktadır” (Chomsky, 2007; 124), görüşünü ileri sürmektedir.

Dil, beyinde fiziksel bir temsile sahip olan insan zihninin bir yetisidir. Dil sayesinde insanlar dilsel deneyimleri anlayıp konuşabilmektedirler (Chomsky, 2012). Dili konuşan bireyde fiziksel olarak yerleşen bir bilgi sistemi neticesinde bu durum gerçekleşmektedir (Chomsky, 2009). Bu konuyla ilgili olarak alanda şu sorular yanıt beklemektedir (Chomsky, 2009; 14):

1. Bilgi sistemi nedir?
2. Bu bilgi sistemi beyinde nasıl ortaya çıkmaktadır?
3. Bu bilgi konuşmada nasıl devreye girer?
4. Bu bilgi sisteminin maddi temeli nedir?

İlk üç soru dilbilimi ile ruhbiliminin inceleme alanına girmektedir. Dördüncü soru ise beyin konusunda araştırma yapan insanların cevaplayabileceği bir niteliktedir. Dolayısıyla ilk üç sorunun cevaplanması onların çalışmalarına başlamak için ön şart olarak gözükmektedir. İlk soru 17. ve 18. yüzyılın temel konularındandır (Chomsky, 2009). Bu sorunun cevabı, dili bilen kişinin beyinde her ifade ile ilgili bir takım özelliklerini belirleyen kurallar sistemi vardır (Chomsky, 2007). İkinci soruya ise Sokrat’ın köle çocuğa yönelttiği geometriye ilişkin sorulara verdiği cevaplar neticesinde Platon’un çözüm önerisi ile cevap verilmektedir: “Bilgi, köle çocuğun zihninde daha önce var olan biçiminden anımsandı” (Chomsky, 2009; 15).

Üçüncü sorunun ise algılama ve üretim sorunu olduğu ifade edilmekte algılamanın duyduğumuzu nasıl anlamlandırdığımızla ilgilidir. Üretim sorunu ise ne ve niçin söylediğimizle ilgilidir (Chomsky, 2009, 2012). İnsanlar dışında kalan her şey bir makine gibi yapacakları her şey belirlenmiş olarak hareket etmelerine rağmen insanlar belli koşullarda belirli bir şekilde davranmaya güdümlü değillerdir. Dördüncü soruda ise beyindeki bilgi sisteminin fiziksel düzeneklerinin ortaya konulması nasıl işlediğinin bilinmesidir. Bütün bu açıklamalardan sonra şu söylenebilir: çocuk dili edinmeye var olan zengin kavramsal çerçeve ile başlar. Bu sistem doğuştan gelmektedir ve deneyimlerle uyandırılıp çevre ile etkileşim neticesinde zenginleşecektir (Chomsky, 2009). Dil edinimi oldukça ayrıntılı bir kurallar sisteminin oluşturulmasıyla gerçekleşmektedir (Chomsky, 2007). Bu kurallar tüm dillerdeki ortak kurallar olup, biyolojik olarak doğuştan gelen bir sisteme sahiptir (Bayhan&Artan, 2004). Bu sistem bir takım kavramlardan oluşmaktadır. Bu kavramlar, Evrensel Dilbilgisi, Üretici Dilbilgisi, Sonsuz Ayrıklık ve Yetinmecî Programdır.

3. Kuramda Geçen Önemli Kavramlar

3.1. Evrensel Dilbilgisi

Evrensel dilbilgisini zihne doğuştan yüklenen genel bir dil kuramı olarak tanımlayabiliriz. Bu durum tüm diller için genel bir iskelet yapı olarak dilin uyması gereken genel kuralları sağlamaktadır (Chomsky, 2011). Evrensel dilbilgisi, belli kural dizgelerinin bağlanması gereken genel biçimi oluşturduğundan dilbilgisi üst kuramı olarak görülmektedir (Chomsky, 2012). Herhangi bir dilin dilbilgisi, dil yetisinin deneyime dayalı veriyle karşılaştığı zaman geldiği durum olarak kabul edilirken evrensel dilbilgisi, deneyimden önceki dil yetisinin başlangıçtaki durumunun açıklanmasıdır. Evrensel dilbilgisinin kuralların yapıya bağlı olması ve özne-nesne eşitsizliği gibi bir takım ilkeleri vardır. Bu ilkeler, dil yetisinin kendisi olduğundan herhangi bir istisnaya yer vermezler, tüm insan dilleri için çerçeve oluştururlar (Chomsky, 2009).

Evrensel dilbilgisi ile ilgili olarak Chomsky şu açıklamayı yapmaktadır:

“Evrensel dilbilgisinin belli parametreleri vardır; bu parametrelerin değeri deneyimle sabitlenir. Dil yeteneğini, iki konumdan birine ayarlanabilecek anahtarlar dizisinden oluşan bir anahtar panosuyla bağlantılı olan bir tür girift ve karmaşık ağ sistemi olarak düşünebiliriz. Anahtarlar iki konumdan birine ayarlanmadıkça sistem işlemez. Anahtarlar kabul edilebilir konumlardan birine göre ayarlandığında, sistem kendi doğasıyla uyumlu bir şekilde işler ve sadece anahtarların nasıl ayarlandığına bağlı olarak farklılaşma gösterir. Buradaki sabit ağ sistemi evrensel dilbilgisi ilkeleri sistemidir; anahtarlarda deneyimle sabitlenecek parametrelerdir. Dil öğrenen çocuğa sunulan veri, anahtarların şu veya bu yönde sabitlenmesini sağlayacak yeterlikte olsa gerek. Bu anahtarlar sabitlendiğinde çocukta belli bir dil hâkimiyeti yerleşir ve çocuk o dilin gerçeklerini biliyordur artık, örneğin belli anlatımların belli anlamları vardır çocuk için”

Evrensel dilbilgisinin dildeki biçimsel koşulların yerine getirilmesindeki rolünü ortaya koyan iki tür kanıttan bahsedilmektedir. İlk kanıt tüm dillerle ilgili araştırma yapan araştırmacıların üretici dilbilgisi oluşturmaya çalışırken üretici dizgelerin biçim ve yapıları ile ilgili benzer şeyleri kabul etmeleridir. Diğer bir kanıt ise yalnızca tek dil üzerine yapılan çalışmalarla ortaya çıkmaktadır. Tek dil üzerine yapılan çalışmalar da, çocukların sınırlı deneyimler geçirerek sınırsız ifadeler kullanmasını sağlayan bir düzeneğe daha önceden sahip olduklarını göstermektedir. Aksi takdirde sınırlı süre içerisinde yeterli dilbilgisini oluşturma noktasına nasıl geldiğini açıklamak imkânsız olurdu (Chomsky, 2011).

İnsan dilleri çeşitli açılardan birbirine benzer özelliklere sahiptirler. Buna dillerdeki soruların nasıl oluşturulduğuna yönelik benzer uygulamaları örnek olarak gösterebiliriz (Chomsky, 2012; 29-30). Dünya dillerine baktığımız zaman birbirlerinden farklı gibi görünmelerine rağmen hepsi aynı kalıptan dökülmüş gibi kabul edilmektedir. Bunun aksini iddia etmek hiçbir çocuğun herhangi bir insan dilini öğrenmesinin mümkün olmadığı anlamına gelirdi (Chomsky, 2009; 81).

Evrensel dilbilgisi, çeşitli dilbilgileri için tamamlayıcı bir öge olarak ortaya çıkmaktadır. Evrensel dilbilgisi, evrensel kurallar dizgesi kabul edildiğinden yapılacak seçimlerle ilgili bir takım değişkenlere sahiptirler. Bu değişkenlerin herhangi bir dil için düzenlenmesi ile de İtalyanca, Fransızca gibi dilbilgileri oluşturulabilmektedir (Chomsky, 2012; 26).

Chomsky’ye göre evrensel dilbilgisi kuramı, bir tümcenin biçim ve anlam içeriğini belirleyen düzenekleri ele alır. Evrensel dilbilgisi; evrensel sesbilgisi, evrensel anlambilim ve evrensel sözdizimi şeklinde üç alt birime ayrılmaktadır. (Chomsky, 2011; 190).

3.2. Üretici Dilbilgisi

Belli bir dil için ses-anlam bağlantısını ortaya koyan kural dizgesine, o dilin dilbilgisi veya üretici dilbilgisi denir (Chomsky, 2011; 166). Üretici dilbilgisine göre her dile özgü öbek yapısı ve kuralları bulunmaktadır. Mesela eylem öbeği yapısı kuralı Japonca ve İtalyancada farklıdır (Chomsky, 2012, 23). Bir dilin üretici dilbilgisi, bir sözdizimsel bileşen ile sesbilimsel ve anlamsal olmak üzere iki yorumlayıcı bileşenden oluşmaktadır. Dilde anlamsal açıdan yoruma elverişli yapı, derin yapı; sessel yoruma elverişli yapı ise yüzeysel yapı olarak adlandırılır (Rifat, 2008; 155). Bu yapılar dillerin evrensel özellikleri ile birlikte kendine has özelliklerinin de olabileceğinin bir kanıtı kabul edilmektedir (Demirci, 2010; Birgün, 2016).

İngilizce olsun Fransızca olsun hangi dil ele alınırsa alınsın Chomsky'e göre bunların her birinde bireyin kuracağı cümleler sonsuz bir şekilde devam edecektir. Ayrıca bu cümlelerin uzunlukları ile ilgili de bir sınır konulamamaktadır. Her zaman için daha uzun cümlelerin kurulması mümkün olmaktadır. İşte Chomsky'nin bu kuram ile göstermek istediği şey; her dil için bu sonsuz cümle üretme aracı inşa etme hedefidir. Kongre kütüphanesindeki tüm kitaplarda geçen cümlelerin bile hala çok küçük cümleler olduklarını ifade ettikten sonra bunun ancak doğuştan getirilebilecek bir yeti ile gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Chomsky'nin dil devrimi ile ilgili görüşler aşağıdaki şema ile kısaca belirtilmiştir: (Searle, 1972).

Tablo 1. Chomsky'nin Dil Devrimi ile İlgili Görüşler

	Yapısalcılık	Üretici Dilbilgisi
Ana Fikir	Konuşma cümlesi	Konuşmacının kendi dil yetisiyle cümleleri nasıl anlayıp üretebileceğine dair bilgisi
Hedef	Cümlenin öğelerini sınıflandırma	Cümle yapısının temelini oluşturan kuralları tanımlama
Yöntemler	Süreci keşfetme	Süreci değerlendirme

Öyle görünüyor ki Chomsky, cümlelerin oluşturulmasıyla ilgili süreçte çocukların çok erken yaşlarda yeterli olgunlukta bir duruş sergilemesinin ancak onlardaki doğuştan gelen bir yeti ile açıklanabileceğini zorunlu bir sonuç olarak kabul etmektedir.

Çocukların sınırlı deneyimler geçirmelerine rağmen nasıl konuştukları konusunda tetikleyici bir durumun söz konusu olduğu ifade edilmektedir. Bu görüşe göre çocukların dilbilgilerinin çoğu duyularıyla edindiklerinden daha fazla zihinlerinde önceden yerleşen bilgiler neticesinde gerçekleşmektedir (Villiers, 2011). Chomsky, eğer doğuştan gelen dil yetisine sahip olan çocuk, İspanyolca konuşulan bir çevreye yerleştirilirse bu çevredeki olaylardan ilgili olanlarını seçeceğini, içten gelen bir yöntemle bu dili kuracağını, bu şekilde dilin zihne yerleşeceğini ve bu sürecin tamamlanmasıyla birlikte ise dilin dil yetisinin olgunluk durumuna gelmesi sebebiyle bu dilde konuşulanların anlaşılmasını ve bu dilde konuşmanın gerçekleşebileceğini ifade etmektedir (Chomsky, 2009; 49).

Üretici dönüşümsel dilbilgisi kuramına göre dile dair bilgi, bir kurallar ve hesaplama sistemini içermektedir ve motor ile algı organlarıyla bağlantılı olarak sabit ve değişmez olan büyük bir kısmı, doğuştan gelen biyolojik yeteneklerimiz tarafından belirlenmektedir (Chomsky, 2007).

3.3. Ayrık Sonsuzluk

Çocuklar, matematiksel ifadeleri, sayı yetisi ile öğrenebilmektedirler. Bu öğrenmede her bir sayıya bir ekleyerek sonsuza kadar gidebileceklerini de bilmektedirler. Chomsky'e göre bu sayı yetisi, dil yetisinin bir yan ürünü olarak gelişmiş olabilir. İşte ayrık sonsuzluk dediğimiz dil özelliği burada ortaya çıkmaktadır. Her cümlenin sınırlayıcı bir durum söz konusu olmadan sayısız sözcüğü bulunmaktadır. İnsanlar bu konuda hayvanlardan farklılık göstermektedirler. Mesela maymunların seslenme sistemi sınırlı sayıda çağrıya dayanmaktadır. Fakat arılarda durum biraz farklıdır. Onlarda hareketlerde bir sonsuzluk ortaya çıktığı düşünülse bile bunun ayrık olmadığı görülmektedir. Arılar bir çiçeğin uzaklığını belirtmek için uzaklığa göre hareketler yaparlar fakat sinyaller arasında bir takım ayrımlar bulunmaktadır. Arılar bu ayrımı her zaman yapamayabilirler, dolayısıyla onlardaki sonsuz sinyaller ayrık sonsuzluk olarak görülmemektedir (Chomsky, 2009; 192-195).

Port Royalli dilbilimciler, düşüncelerin anlatılmasını sağlayan ifade sonsuzluğunu, doğal sayıların sonsuzluğu gibi ayrı bir sonsuzluk olarak görmüşlerdir. İnsanların 25-30 sesle sonsuz bir şekilde konuşmalarını sürdürebilmelerini sağlayan bu araç, doğuştan gelen dil yetisi sayesinde gerçekleşmektedir (Chomsky, 2007) .

3.4. Yetinmecî Program

Yapısalcılık geleneğinde de, üretici dilbilgisi geleneğinde de basitlik ilkesi daima çözümlenmelerde temel alınmış ve çözümlenmeler arasında karışıklık düzeyi en az olanlar seçilmeye çalışılmıştır (Chomsky, 2012).

Galileo'nun deyişiyile "Tanrı her zaman en basit ve en kolay kurallara uymaktadır". Bu görüş doğanın kusursuzluğu ve basitliğini ifade için kullanılmış, dil öğrenimi gibi bazı doğal olaylarda doğanın kullandığı araçlarda en basit ve en sade olanların ön planda olduğunu savunmuştur. Bununla ilgili olarak da hiç kimsenin balıkların başarılı bir şekilde yüzmelerini, daha iyi ve kolay bir şekilde başaramayacağını ileri sürerek doğuştan gelen yetilerin en basit düzeyde ve en ekonomik bir şekilde kararlar alabileceği ifade edilmektedir. (Chomsky, 2007; 92).

Yetinmecî programa göre insan dili kusursuz bir dizgeden ibarettir. Bu kusursuzluktan maksat dizgenin durumu iyi idare edebilecek şekilde tasarlanmasıdır (Chomsky, 2012). Yoksa bununla isteklerimizin düşüncelerimizin en kısa ve net bir şekilde aktarıldığını söyleyemeyiz.

Dilin oluşuma baktığımız zaman bunun yakın geçmişte olabileceğiyle ilgili bir takım evrimsel görüşlerin ağır bastığından bahseden Chomsky'e göre yüz bin yıl önce insan nüfusu yirmi bin civarında idi. Aşırı nüfus artışından dolayı ekolojik anlamda en iyiyi yakalamak adına farklı bölgelere dağılmışlar ve karmaşık sosyal düzenin varlığını gösteren bir takım bulgular bırakmışlardır. Böyle karmaşık bir düzen ise dil olmadan gerçekleşmeyeceği için böyle bir sonuç ortaya konmuştur (Chomsky, 2012).

4. Kuramın Genel Değerlendirmesi

İnsanlığın başlangıcından itibaren günümüze kadar geçirmiş olduğu yaşamına bakıldığında her zaman sınırsız isteklerinin olduğu görülmektedir. Bu istekler, insanoğlunun müthiş buluşu olarak nitelendirilen dil sayesinde gerçekleştirilme imkânı bulmuştur. Geçmişte dil edinimi ile ilgili olarak davranışçıların yapmış oldukları açıklamaların günümüzde basit düzeyde kaldığı ve böylesine karmaşık bir sisteme sahip olan dilin biyolojik olarak doğuştan gelen dil yetisi ile açıklanabileceği, psikolinguistik kuramcılar tarafından ifade edilmiştir. Chomsky bu alanda yapmış olduğu çalışmalar neticesinde dilin doğuştan geldiğini kabul etmekten başka bir çaremizin olmadığını ortaya koymuştur.

Beyindeki konuşma alanlarının varlığı ve insan dışındaki memelilerle yapılan çalışmalar neticesinde elde edilen bulgular, insanların biyolojik olarak dil öğrenmeye hazır oluşlarını savunan Chomsky'nin görüşünü destekler niteliktedir (Bayhan&Artan, 2004).

Pinker de Chomsky gibi, dilin çocuk tarafından biyolojik olarak herhangi bir çaba olmaksızın kendiliğinden oluşan bir yeti olduğunu savunmuştur (Pinker, 2008; 16 Akt. Altınörs). Yine Stevenson da Chomsky'nin görüşlerini destekler nitelikte görüşler ileri sürerek, dil ediniminin davranışçılıkla açıklanamayacak derecede karmaşık bir durum arz ettiğini, az sayıda karşılaşılan deneyimlerle bunun mümkün olamayacağını, dolayısıyla bu özelliğin doğuştan geldiğini kabul etmenin daha akıllıca bir davranış olduğunu belirtmiştir (Stevenson, 2005; 140. Akt. Altınörs). Chomsky, günümüzde en fazla atıf alan bilim adamlarından birisidir (Sperlich, 2011). Bu durum onun dilbilim alanındaki popülaritesinden kaynaklanmaktadır.

Chomsky'nin bu kadar destekçilerinin yanında onun karşısında duranlarda olmuş birtakım eleştirilere maruz kalmıştır. Bu eleştirilerin çoğu; Chomsky'nin kuramlarını herhangi bir veriye dayandırmadan, veriler kullanmadan ortaya koyması, dolayısıyla masa başı bir dilbilimci olmasına yönelik eleştirilerdir. Bu sebeple onu; "koltuk dilbilimcisi" diye adlandırmışlardır (Sezer, 2009).

Chomsky'e yöneltilen eleştirilerden biri ise, doğuştan gelen dil anlayışının da aynen davranışçılıkta olduğu gibi, çevresel koşulların da etkisini kabul ettiğine yöneliktir. Her ne kadar doğuştan gelen bir dil yetisi kabul edilse de dilin çevresel tetiklemelerle olgunlaştığı gerçeği paylaşılmaktadır. Yine davranışçı kuramcılardan Richelle tarafından, Chomsky'nin dil yetisinin belirlenmesiyle ilgili evrim sürecine yönelmesi, zor bir süreç olan çevre incelenmesinden kaçınmaya yönelik bir davranış olarak görülmektedir (Richelle, 1977. Akt. Altınörs).

Dil ve anlamın en iyi davranış düzeyinde incelendiğini savunan Quine de, Chomsky'nin doğuştan gelen bir dil sistemine sahip olunmasını absürd bulmaktadır (Sperlich, 2011; 39). Sezer'e göre Chomsky her on yılda bir kendi kuramını değiştirmiş olmasına rağmen halen dilbilimin Aristo'su olmasının şaşırtıcı olduğunu ifade etmiş, Chomsky'nin eleştirilemez bir konuma yükseltildiğini belirterek, bu durumun olumsuzluklarından bir an önce kurtarılması ve dilbilimde bilimsel yöntemlerin kullanılmasının zorunlu olduğunu ileri sürmüştür (Sezer, 2009).

Chomsky'nin kuramına yönelik olarak yapılan eleştirilerde göz önüne alındığında haklılık payı bulunmasına rağmen, yine dilbilim konusunda daha açıklayıcı görüşler ileri sürülememiştir. Bu sebepten dolayıdır ki bugün hala dilbilim alanında bir numara olarak kabul edilmektedir. Bu durum dil eğitim programları hazırlanırken bu kuramın dikkate alınmasını zorunlu kılmaktadır.

KAYNAKÇA

- Altınörs, S. Atakan. (2012). Dile Davranışçı Yaklaşımlara Chomsky'nin İtirazı Üzerine, *Karadeniz*, Sayı 14. (s. 65-90).
- Atay, Mesude. (2009). *Erken Çocukluk Döneminde Gelişim I*. Ankara:Kök.
- Barsky, Robert F., (1997). *Noam Chomsky: A Life of Dissent*. Cambridge.
- Bayhan, Pınar S. & Artan, İsmihan. (2004). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi*. İstanbul : Morpa.
- Birgün, M. (2016). An Analysis Of Verbal Adjective Use In Pre-School Context. *Turkish Studies*, 11(4): 269-278.
- Noam Chomsky, (2007). *Demokrasi ve Eğitim*. C. P. Otero (Ed.), İstanbul: Bgst Yayınları.
- Chomsky, Noam. (2009). *Bilgi Sorunları ve Dil Managua Dersleri*. Veysel Kılıç (Çev.). İstanbul: Bgst Yayınları.
- Chomsky, Noam. (2011). *Dil ve Zihin*. Ahmet Kocaman. (Çev.). Ankara: Bilgesu.
- Chomsky, Noam. (2012). *Doğa ve Dil Üzerine*. Ayşe Banu Karadağ (Çev.). İstanbul: Sözcükler.
- Cüceloğlu, Doğan. (1996). *İnsan ve Davranışı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Dağabakan, Fatma Ö. & Dağabakan, Davut. (2010). Dil ve Çocukta Dil Gelişim Kuramları, http://www.okulonceciyiz.biz/.../3660d1202981056-dil-ve-cocukta-dil-gelisim-kuramlari-cocuklarda_dil_gelisimi.pdf adresinden 01.03.2013 tarihinde elde edilmiştir.
- Demirci, K. (2010). Derin yapı ve yüzey yapı kavramlarından ne anlıyoruz. *Turkish Studies*, 5(4):291-304

- Foucault, Michel. (1971). Human Nature: Justice, Versus, Power. Noam Chomsky ile tartışma. <http://www.chomsky.info/debates/1971xxxx.htm> adresinden 05.03.2013 tarihinde elde edilmiştir.
- Gliedman, John. (1983). Things No Amount of Learning Can Teach. Noam Chomsky ile söyleşi. *Omni*. 6:11 November 1983. <http://www.chomsky.info/interviews/198311--.htm> adresinden 10.11.2012 tarihinde elde edilmiştir.
- Hughes, Samuel. (2001). The Way They Were (And are). *The Pennsylvania Gazette*. July/August 2001. <http://www.chomsky.info/onchomsky/200107--02.htm> adresinden 02.01.2013 tarihinde elde edilmiştir.
- Hyams, Nina. (2011). Missing Subjects In Early Child Language. in *Handbook of Generative Approaches to Language Acquisition*, Jill de Villiers & Tom Roeper, (Ed.), (s. 13-52). Netherlands: Springer.
- Kreisler, Harry. (2002). Activism, Anarchism and Power. Noam Chomsky ile söyleşi. 22 March 2002. <http://www.chomsky.info/interviews/20020322.htm> adresinden 02.01.2013 tarihinde elde edilmiştir.
- Maviş, İlknur. (2005). Çocukta Dil Edinim Kuramları, *Dil ve Kavram Gelişimi içinde*, S.Topbaş, (Ed.), Böl.3, (s. 31-61). Ankara: Kök.
- Nerimanoglu, K. V. (2015). Dil(Bilimi) Ve Felsefe. *Turkish Studies*, 10(8), 103-140.
- Quine, Willard V. (1987). Indeterminacy of Translation Again. *The Journal of Philosophy*, 84 (1), (pp.5-10).
- Rifat, Mehmet. (2008). *XX. Yüzyılda Dilbilim ve Göstergibilim Kuramları 2. Temel Metinler*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Robert, Denis & Zarachowicz, Weronika. (2003). *Noam Chomsky ile İki Saat*. Işıl Bircan (Çev.). İstanbul: Plan b.
- Searle, John R. (1972). Chomsky's Revolution in Linguistics. 29 June 1972. <http://www.chomsky.info/onchomsky/19720629.htm> adresinden 17.10.2012 tarihinde elde edilmiştir.
- Sebzecioğlu, Turgay. (2010). Doğa ve Dil Üzerine. *Dilbilim Araştırmaları II içinde*, (s. 75-77). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Sezer, Ayhan. (2009). Chomsky Sonrası Çağdaş Dilbilim: Yol Ayrımına Doğru. (Pp. 467-478). *International Journal of Central Asian Studies*, Volume: 13.
- Soper, Kate. (1998). On Human Nature. Noam Chomsky ile söyleşi. *Red Pepper*. August 1998. <http://www.chomsky.info/interviews/199808--.htm> adresinden 22.12.2012 tarihinde elde edilmiştir.
- Sperlich, Wolfgang B. (2011). Noam Chomsky. Duygu Tekgül (Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Taştekin, A. (2016). Dil Psikolojisinin İlgi Alanları. *Turkish Studies*, 11(4), 987-1000.

WEB1: http://tr.wikipedia.org/wiki/Noam_Chomsky adresinden 02.01.2013 tarihinde elde edilmiştir.

WEB2: <http://www.chomsky.info/bios/1991----.htm> adresinden 08.11.2012 tarihinde elde edilmiştir.